

ברלין פערלידט נישט דעם הוֹמאָר פרעטליגע „ערנשט אָרוֹן שפֿאָס“ פֿרוֹ אַיצטיגען בּערלִיָּן

אדר' אוז וויז, צוויי ס.א.-ל'יט שמיינען
אדר' קאנטערקיינט-געשפֿט. זיין בעטראָכטפֿן
אי אַרְזִיסְגּוּשְׁתְּלַעְתְּצָבְדִים, זונְזַעְנָעְן גַּעֲמָכְטָן
זון פְּרוֹזֶקֶט-שְׂטָאָפֶן, פְּלוֹצִים ווּעֲנָדָת זַיֵּךְ אַיְגָעָר
זַיְם אַנְדְּרָעָן: זַיְם, מעַנְשָׂה. ווִי מִינְסְטָן, אַט
עַר בְּנָד ווּפְט אַזְיִיךְ אַזִּיסְהַלְטָעָן טַוְיזָעָנד יַאֲחָר
עַר רְמָז אַזְיִיךְ הַיְלָעָרָם ווּאָרָט, אַז דָּעָר נַאֲצִיאָגָן-
אַצְּגִיאָלִים ווּעַט עַקְוִיסְטִירָעָן טַוְיזָעָנד יַאֲחָר).

ס' איין באָמָת אַסְוָר, ווִי שְׁנָעַל אַט דִּי ווּיצְעָן
עַרְעָעָן פְּרַשְׁפְּרִיִּיט — פְּנוֹן בְּעַרְלָן אַזְיִיךְ דָּעָר פְּרָאָ-
לִינְגְּץ אָנוֹ פְּנוֹ דָעָר פְּרוֹאָזְנִיךְ קִין אַזִּיסְלָאָגָר, דָעָר
יַיְיעָסְטָר ווּזְיִין. ווּאַט איין ערְשָׁת עַהֲרָנְגָכְטָעָן גַּעַ-
הַמְּכָנָן פְּנוֹ בְּעַרְלָן אִיזוֹ פְּלָאָגְנָדָעָר :

אַז יַיְד זִיכְת אִינְמִיטָפָן פְּנוֹ פְּלָאָקְסָגְנָדָעָר-
לְגַעַן אַזְיִיךְ אַפְּנַקְעָלָעָן אָנוֹ ווּוִינְט. סְקִימָעָן אָנוֹ
וּוֹוִי. ס. אַ-לְּיִיט אַיְגָעָר גַּת אַיהֲם אַזְעָק אַיְבָּעָרָן
קָאָפָן אָיזְנָגָט : «וּוְאָסְעָר גַּרְגַּד האָסְטָן, יַזְעָפָן, זַיְ-
וּוּצְעָן, דִּיר הַאָט צְרָדָק גַּאֲרָנִישָׂט צְזֻעָצָגָם...»

געשעט אַ גָּרְפַּסְטוּרַץ צָהָל פָּגָר שִׁין, זֶה הָאָט
אֲבָפָר נְגַבְּעַתְּעַן דֵּי שִׁין נִשְׁמַת אַיִינְגְּזִיפְּקָעַן אַיִן
קִיְּין שָׁאַכְּטָלְעַן נָאָר אַיִן אַ גָּעוּוֹהָנְלִיךְ שְׂמִיכְ פָּגָ
פִּיר : סָהָאָט אַיִהָר נִשְׁמַת גַּעֲבָאָט זֶה מָלְכָעַן
פְּלוֹצִים בְּזַעַלְכָבְגְרַזְיָטְשׁוּן זָאַפְּלָאַפְּעַן ...
זֶה אַיִן בְּעַרְלָיִן דָּפְרַצְיִילְטַ מְעַן אַיִינְגְּרַד דָּעַם
אַגְּנְדָעַרְפָּן דֵּי פְּרִישְׁטָטָע, צַפְּפַעְלְגִּיסְטָע וּוַיְצָעַן,
אַ שְׁטִינְגָּעַר, דָּעַר לְפָהָרָעָר רְוָסְטָ אַרְזִיס אַיִן שְׁוֹלָעַ
דָּעַם קְלִיְּגָעַט פְּרִיז אַזְן הַיִּסְטָ אַיִלָּם זַעֲגָעַן אַזְקָ
אַיִן מְפָהָר צָהָל, סְרִיךְ קְלֻעָּרִיטְ לְאָגָג, עַנְזָלִיךְ
זָאַבְטָ עַר : דֵּי לְגִינְעַטְ האַבְעָן קוֹרְצָעַ קִיטָם (דָּאַטָּ)
אַזְנָט אַ בְּעַקְבָּנָט דִּיְמָט שְׁפָרְיוֹקוֹאָרטָ, גַּמְטָ, זָאַבְטָ
דָּעַר לְפָהָרָעָר, צָר וּוְעַדְתָּ זַדְקָה אַגְּנְדָעַר
שְׁלִיעָר, זֶה מְאַרְצִין : מְאַרְץִין, אַיִצְטָ זַאְגָדָ, וּוֹי
וּוְעַט זַיְינָן אַיִיבְּצָהָל פִּין דָּעַם זַקָּן. מְאַרְץִין צַנְטָ
סְפָרָט : דָּעַר לְגִינְעַרְ האָט אַ קְוַרְצָעַן פִּיטָם (גַּנְעַן
דִּיְמָטְשָׁלְעַנְדְ פְּרַעְשָׁמִיטִיְ, אַז דָּאַט רְעַדְתָ זַק וּוְפָנָן
גַּעַבְעַלְגָּן).

שעתפלט אין שייפענסטער און זיך אונגעלאַרײַט
עלילין די געפֿרָענְטָפּ צָרָה.
אין בערלין דערציילט מען, און די פָּרוֹזִי
קָוִן גַּעֲפָלְסֶן אֵין גַּפְּלָגְנָן גַּעֲוָאָרָעָן אֵין האָט
בעהאט צ יונְסְפַּל, אַבְּעָד מִתְּמַתְּקָה קָרְוָם מִסְעָל. אַ
סְבָּרָה, אָז די פָּרוֹזִי ווֹיל זִיךְ מִתְּאִהְמָם גַּטְּנָן,
אַבְּעָד הַיְתָלָעָר דַּעֲרָלָאָזָם נִישְׁתָּחַת דַּעֲרָצָיו צִי דָאָס
אֵינוֹ אָמָּת, צִי נִישְׁתָּ — גַּאנְצָן בערלין דַּרְכְּיִילָט
אייפּּר אַינְגָּעָר פָּאָרְן אַנדְצָרָעָן די מִפְּשָׂה אֵין
פְּלָאָצָט פָּאָר גַּעֲלָכְטָפּּר.
וּפְזָעָן גַּעֲרִיכְצָן גִּיטְמַעְן אַיְפּּרָוֹ. אָז אַיְן
די אַפְּטִיכְיָוָנָעָן, ווֹאָט גַּעֲפִינְגָּן זִיךְ אֵין זִין רְשָׁוָת,
אֵין דָאָס נְרִיסְעָן זִיךְ בְּמִתְּזָן וּוְאָרָט "הַיְלָה הַיְתָלָעָר"
פְּעֻרְבָּאָטָפּּן. גַּעֲרִיכְבָּגְעָלְיָהָן זָאָל זִיךְ גַּעֲנִינְגָּן אֵין
מִצְבָּח פָּוֹן אַנְגָּסָט-סְפִּיכָּאָן, וּוְיִלְלָפְרָא אַיְן זִיכְעָר, אָז
דַּיְוָעָט וַיְיָן דַּעְרָ גַּעֲהָעָנְטָמְטָעָר קְרָבָן לְאָוְן רְפּוֹשָׁם.
וּבְגַעַן אֵין גַּעֲצִים-מִינְסְטָפּּר דַּרְכְּיִילָט מִעְן,
אָז זִין פָּרוֹזִי האָט אַיְנָגָעָקִיפּּס אֵין צִיְּדָן

אין דעם מדבר פון דרייטען רייך איז בערל אין
אנטראקטי. איזוי זאגען זאכקענער, מענטשען, ווילכע
קאאנז איזיסגעצ'יכענט אַלְפַּ ווינקעפלעך פון אייטט-
גען לעבען אין דיטשלאנד. קאקטיש האט דער
בערליגער נאך צוווי יאהר היטלעריטיטשער ממשלה
חוילדר בעסנגן אין מיט און זיין ווין, ער וויטט.
ווזאם עם חוט זיך אין די נייפֿ געטער זונען קאר
אייהם פון לָאנְגְּ שׂוֹן נישט מעואר ווי פאלשע
געטש侃ט, ער שטוינט איבער דעם, וואס אם צויען
אָסְטַּוְוִי אַיְצְטִיגְּ מַשְׁלִים, ער שטוינט און ער
לאכט.

פֿס ווילענד אַיְטְּרָאַז ווינטער איבערגעגעבן וווערען
אייניגווע זעהר סימפסיאםטיטיש איזן אינטערעסנטע
פאסירזונגען און וויצען. דער מהבר האט די נישט
געזאַמְעָלֶט ערעהץ איזן בעהעלטונגיש, מהאָט איהם
נישט דערצ'יזט אַפְּטֵן איזער. ווועגען די ענינים
דעפעט בערל אין גאנְצְ אַפְּטֵן איז פְּרִי, אוֹף די גַּסְפַּן
איזן איז די קַעְטַּעַת-הײַזְעָר, אַפְּלִינְגְּ רַיְעָנְגְּ אוּזְעָר מיט

א ביע צרה איף עבדעלישען קאָפ

חתונות אוֹז גט'ז איז ארץ-ישראל

ייחיר גז-בעווענונג, מיט איהר פארט-לעבען,
ויהיע פרדים אין די פארשטאט. דער
ערער טיעס פון די יודישע פיגנערען, וואז
נון קיין איז-ישראל בעים פאקאמפאנימענט פון
זונען זונען... ווערט דערגעך פער-
זונען פון דער דיאזיגער שמאט. איברגענסן,
אנאמת-ער האז-קאלאניסט הוייבט אסט אן
זונען און פאָלעטניג. אַרְבִּיטַעַנְדִּיג אֲגַע-
צ'יט אַלְס בּוֹיְ-אַרְבִּיטַר, אַלְס פָּאָרֶט-טַרְעַ-
ן דער קאנטאר-מענש אין תל-אביב.
היל-אביב אין דער יונער דער שפינעל פון
נון לעבען אין פאלעטניג. אויב די ידרישע
ירטשאָטלִיכּע קאלאניסט קוקען אויף תל-
הון אויבען ערְאָס. קאן תל-אביב דרייסט
אויאָיסן יידישען נלוות און דער ווֹלֵט און
זו זיך פֿאָר בעטער פון אומעטום.
אוון אט פון דעם ווינקען, מיט וועלכען
האלט זיך גראַיס, ואווחהין ער האט בע-
בעטער פון זיינע לינדרע, קומט און די

או וויל, ואס פאראג צדרכט מאהאט אלען
מדען! מאהן דאך קיין איין טאג אין קיין
נא נישט רוחיב זיך איזישלאטען! אט ניט
יגער יומ-טוב, דאכט זיך, סאיין דער
יעדען מענשען זיך ממשה צי זיין און -
שלוי אט מעשה!

דר ענדעקיינער גאנז. וואָרְשָׁוּוֹסְקָעַן נעהמת
גנטער, וווען זי גיט אַטראָכָט, וואָס ווועט
זיין די יודען, אָז אַפְּלִיכְיָה אַין דער סָלְמָעַן
שפָּאָטָט, דָּאָרָט, וואָס גַּוְיִן מָעֵן זָכָעַן
אייז די צָחָל... גַּטְּן צָחָל גַּרְוִיס!

זיך דאך אַרְזִים, אוֹ בָּעֵת אַין יָאָהָר
עֲגָנָן אַין גָּלְאָבִיב גַּעַשְׁלָאָסְעַן בעוֹאָרְצָן
תְּהִוָּתָן, זָעָנָן דָּאָרָט פָּרְגָּלְקָוּמָן
אייז אָזֶן יְדָעָן-פְּרִינְדְּלִיךְ בְּלָאָס קָעָלָט.

אַקְּוּמָן זיך צָדָעָר דָּזְוִינָר עַרְשִׁינְגָּנוּן?
הָאָלָּא?

אָס עַס אַיִן פָּאָרָעָן בַּיִּ דִי גַּדְעָן פָּוּן
אוֹן אַיְדָעָלְסָטָעָן, שְׂרִיבָטְדִּי צִיְתָגָגָג,
אָס אַיִן גַּעַשְׁמִימָט צְוָמִיסְטָפָעָן אַיְדָעָלְלִיס.

הווער וויאס ? אפשר ווילען מיר זיין
וואלען בעזיזיטיגען טון פליישען 4 מליגען זידען.
גלאיך, אז אט די זארג ווועט זיך געציעהן אוינַ
געדרידענד קלאונדרע צימער", ווילע די הולאָת
פערקלענערען די צאָהָל חותיגוֹת און קינדער
אצט זיך נישט בעזיז אונַ אַרְצַ יִשְׂרָאֵל, נאָר
ד אונַ פּוֹלִיכֶן:

או דאס פאמיליאן-לעבען אוין דארט אוזו-
כען, או איזיך פיר הייראטען פאלט אויס
איינן נט. דאס אוין דאך אמרת צווארגען!
אויז גראעט מיט די הענד דאס בלעט פון
דמאווקין אוון יאמערענדיג אייבער דער
ונר ערtha, רעדט עס זויפער :

צומיניסטענס מאָרְפְּלִים - דאס איז - יידיעת
וירט איז פֿולַעֲסְטִיגַע. די לְעַנְדוֹרִיט = ציבור
עַקְלָגְנִיפַט זענץ נאָר אַקְלִינְגֶּר מִילֵּן
דָּאוֹר סְפָּטְנְגֶּר יְדֻעָנְטוֹם. דער עִיקָּר אַיִן תְּלִיּוֹן
רָאַמְּס אַיִן די יְזִידְשָׁע שְׂטָאָט, די יְזִידְשָׁע
מִימִט אַיהֲר הַאַנְדָּעָל, מִימִט אַיהֲר אַינְדּוֹטָרִי, יְזִידְשָׁע

וועם איז דאָס געשטאנגען אָזִיך די מאַדְנָע
קאנֶצעָן?
פֿאַצְאָקָטָעָן?
קִין פֿעַנְגָּג גִּישָׁט גַּעֲבָעָן אָזִיך
דֵּער וּוַיְגַּט עַד־הַילָּמָּעָן, דָּאָס גַּעֲנָצָע
גַּעֲלָד גִּימָּט אָזִיך גַּעֲהֵי מָפָר בע־
אַבְּיבָן,
גַּדְגִּינְיאַת
וְעַמְּכִירָה. אַין סָמְמָעַ הָאָרֶץ שָׁין בְּפֶרְלִין זְעַמְּעָן

יש פועלען דיילץ'ר" לאנן

פָּרֶג אַפְּנִים מֵאָרֶץ פָּנוּ

מִסְמֵר יַרְכָּאֵז דֵי יְזָדְעָא

ה' צויזייטער מס'ג. עונטער פון בערלין, פון
בערליךן דפרצימנט דאס בייז וואנדער.

רב פון קראוקהן, די גראטגעס פון צמזר
א. ו. אויג' לאיז איז בעריהמת געוויזערען אלט
איינדיסטראיט-צונטער מזון פון אַפְּיעִיקטְּרוֹן פֿעָסְטַ
עלען, איז דאס האט מען צו פֿזְדְּנֶקְעָן אַוִיס
סְלִיךְ יְזָעָן.
די איינגעוארצעטלקייט איזן די בירגער-רעכט
זונדען איזן לאיז לְאַזְתָּוֹן דְּאַזְתָּוֹן דְּעַרְבִּידְעַר מִיט קִין
ニシט בעשטריטען איזן זונדען פֿלִין מִיהְלָעָן
גענונג פֿעָסְטַ, כְּרוֹ זַיְעַד פֿאַזְיכְּעַז עַקְשָׁנוֹתְּרִיבְּ
פארטְּרִידְּגְּוֹן.
די ענדפקישע חיזטה, וועלאַע איז איז
ט געקומַן צְמַן אַוִיסְדרַק אַזְיָּחָד עַדְרַע
זונגע פֿון לאַדְרַע שְׂאַטְּפַטְּ-רַאַטְּ בְּאַזְיָּרַטְּ דִּין דָּרְרִיְּ
ה נישט אַזְיָּחָד קִין שָׁוֹם בערְכְּטִיבְּטַע פֿערְדִּינְסַ
פֿאַר דָּעַר דָּזְיָגְעַר שְׁטָאמַן.
דָּעַר איינְזִיגְעַר פֿערְדִּינְסַטְּ פֿון דָּעַר עַנְ-
זְיַע איז אַפְּשָׁר דָּאַס, וְזָאָס זְיַעַתְּ פֿון צִיְּמַט
צִיְּמַט אַיְגָּרְדָּעָן גַּאֲסָעָן-אַוְגָּזְטְּרִיעָס, וְזָאָס זְיַעַתְּ
זְיַעַתְּ שְׁטָעְרָעָן די פֿעַגְטְּלִיכְּעַד רֹהָה — אַפְּצָר קִין
יִסְיְוֹעַ אַרְבִּיאִיטְּ הָאָס זְיַעַתְּ פֿאַר לאַזְזָן קִינְמָאַל
גַּזְבָּטוֹן.

ס"י או"ף דעם שמילעדרען טהון די לא-
זעל-בסט- פערווארלטונגנען. זיין האבען בעה
ויזט-טמלחמה אונטערהאָנדערט מיט די פער-
עש אַקְוֹפָאַצִּיעַ-מַאֲכְלָעַן, זיין האבען פֿאָר צְלָעַ
טְּפָעַן גַּעֲפִיהָעַן, זיין האבען לְחַלְטָהָן נִישָׁת גַּע-
ש אַין דעם בעוזומענטען טְהָרָן פָּזָן דעם פָּזָן-
פָּאָלָה, זיין האבען זיך פרינדליך גַּעֲטָגְלִיעַם
רוּסִים-עַדְגַּרְיָשָׁב "סְטוּפִיקָעָם" — אַבעָר גַּע-
זְבָּעָן זיין האבען דעם ווּדָעָר-אַיגְבָּעָלְעָדָעָן
זְבָּעָן גַּרְדִּיטָעָן.

אַזְעָטָרְאַדְצִיעַן האבען שׂוֹין די עַנְדַּקָּאָס,
מען טְהָרָהָן אַזְעָטָרְאַדְצִיעַן פְּעַרְטִיבָּעָן.

זְבָּעָן אַנְדְּרָשָׁן אַין אַזְעָטָרְאַדְצִיעַן אַין לְאָזֶן. אַין די
פָּזָן צְאָרָתָן האבען דּוֹקָאָן די עַנְדַּקָּאָס גַּע-
אַין לְאָזֶן דִּי דָּאָלָן פָּזָן רְזִימִיכְאַטְאָרָעָן. אַזְעָטָרְאַדְצִיעַן
זְבָּעָן עַנְטָשָׁטָגָן אַזְעָטָרְאַדְצִיעַן גַּעֲטָבָעָן רֵיחָה האָזֶן.
שְׂלָעָן מיט דְּעָרָר פְּוּלִיכְשָׁעָר אַנְטַעַרְכִּיטָּס
דָּר. אַין ווּעָלְכָעַ עַס האָט זיך דְּעַרְזָוִיכְעָן אַזְעָטָרְאַדְצִיעַן
רוּסִים-עַדְגַּרְיָשָׁב קְלָטָהָר אַזְעָטָרְאַדְצִיעַן דָּר פָּזָן יְדָעָן
אַלְיאָקְבָּעָן — האָט מען דָּס אַין אַזְעָטָרְאַדְצִיעַן

זְהִוָּן אֵין מַיִם דַּעַם צְהֹאמָעַנְשֶׁמֶפֶל מַוְן אַיְיר
סְטַ בְּלִי סְפַק אֲנוֹאַיְיסְגָּהָם, זַי אַיְזַיְיךְ קָאַל
זַי זְוַן דַּעַר פְּוּלִישָׂעַר רְעַבְגָּלִיק אַנְאַצְּגָּיִם,
וְוּזְמָלְפָעַן נִימְשַׁת קִין אַפְּרִישְׁגָּדָע וּוְאַפְּרִישְׁגָּדָע-
שְׁדִידַיְהַיְכָּה נִימְשַׁת קִין אַפְּרִישְׁגָּדָע וּוְאַפְּרִישְׁגָּדָע-
קְפָּאָר אֵין דָאָרָט שְׁטָאָרָק אַוְיְסְגָּוּוֹאָקְסָצְּן דִּי
טְעַנְּגָּלְבָּן עַבְּסְמִיעַן.
שְׁמָטָּאָס פָּוּן יְזָעָן, דִּיְיְתָשָׁפָן אָוּן אַסְּן.
לְיִשְׁעַט אַפְּרִיבִּיטְפָּר, אַשְׁמָטָט, וְאוֹעַס הַאַ-
מְעַרְלְזָיְהָר פָּוּן לְפָנְגָּעָא יְאַחֲרָעָן וְעַנְרִים דִּי
סְאַצְּיָּוְלִיטְשָׁפָן אֵין אַסְּמִית אַיְינְמָל אֵין
פְּעַרְשָׁוֹאַנְדָּעָן גְּזָוָאָרָעָן. לְאָדוֹן אֵין צָו
פְּרָרוֹאַגְּדָעָרָגָן פְּלִיכְזָבָגָן גְּזָוָאָרָעָן אָבָן
כָּפָר גְּזָעָט, אֵין וּמְלָכָעָן כָּס וּמְעָרָעָן גְּעַהָאָ-
צְיָּוִינְגָּעָן פָּוּן וּמְלָדָעָר שְׁנָהָא אֵין האָסָם.
הַר לְאַדְזָעָר שְׁמָטָט-רְגָּט אֵין אַיְזַי זַיְן מְעַהָר
עַנְדְּקִישָׂעָר אָוּן שְׁוִין אַזְּיַי דַעַר עַרְשָׁתָעָר
? שְׁמָטָט-רְגָּט הַאַט זַיְקִירְסְּגָּוּזְיָעָן, אָז
קְאָסָם מִיְּנָעָן עַס גְּנָעָץ פְּרָנְסָט מַיִט זַיְעָר
זַיְיָ וּוְיַעַן זַיְן אַסְּמָטָעָר סְקָאָר גְּנָעָן
זַיְן וּוְיַעַן וּוְיַעַן דַעַט עַרְשָׁתָעָן בִּימְשָׁפִיל.

שׂוֹמְעָנֵסֶטֶר שִׁינְגַּן אֲרוֹסִים דַי "עַנְגִּילָּעַ" וּפּוֹדָק
בְּסָנוּ גַּבְעָלָסָן אָנוּ הַיְמָלָעָרִין. אָנוּ אַגְּמִינְטָעַן דַי
דָּאָזִיבָּעַ שָׁאָפְגָּנְגָּעַן אֵינוֹ אֲרוֹסִינְגָּשְׁטָעַלְתַּן גַּבְּ�ן :
דָּעַם שַׁעַר וּוֹאָהָר עַל פִּינְגָּעַן
קָאָגְנָרָד הַיְדוֹן, גַּעֲשִׁיכְתָּעַ פָּנוּ נַעַמְצָאָגָל-סָאָגָל-
לִיזָּם".
עַס קִומְטַ אַיִּין קָוָה אָנוּ הַיִּסְטַּס וַיַּדְּאָם
בְּזַעַר אַיְּנָפְקָעָן. נַעֲהָמַט עַמְּ אַגְּטָעָרִין אֲרוֹסִים אָנוּ
קַעַרְמָוּוֹנִינְטַן. בַּגְּלַד קִומְטַ אַרְיַין אַצְוּוּיְתַע, אָנוּ
סַמְּפָאָסִירַת דָּאָסְוָלְבָעַ, דָּאָן אַדְרִיטָה, אַפְּרָטָעַ.
בְּזַעַר אַצְוּוּיְ שָׁעה צִימַת הָאָט דָעַר אַינְהָאָבָעַר 50
פְּוֹלִישָׁסְטַן
דָּאָמַס גַּלְעָמָעָס
עַנְדָּאָקָעָן
דָּעַוּעָט
זִיכְרָנוֹג
הַיִּמְטַן
זִיכְרָנוֹג
דַי עַנְדָן
מְרָאָגָרָן
פְּוֹלִישָׁסְטַן
נִישְׁתַּחַווּת
וּוֹאָס הָאָט דַק פְּאָסִירַת ? נִישְׁתַּחַווּת
וּוֹיְנִינְגָּעָר. דָאָמַס דָּפְרָמָהָנְטָעַ בָּ�ן אֵינוֹ אֲרוֹסִים.

דער דזיגנער אמרת מז געוויארפען וווערטן
פנימס פון דער ציעאכמערטעד ערנדצעיג, וועל-
ויל. לאיזו פערוואגנדלען אין דעם ערסטטען
לערירטיטשען שטאטס" אין פוליפן.
און טאקע צפֿלייב דעם קען דער גולד פון
זו נישט זיין גלייכניגטינן אוין פֿאָר די זידען
אנדרערע נועבעטען פון פּוילען. דא האנדעלט
וועגען טערוואגנדלען דעם לאיזזער שטאטט-ראט
די גוזזער שטאטט-פֿערוואלטונג אין אַנְאָרים-
ונס-פֿאָזיזיעס פֿאָר די גאנדעקיישט אַטמאָסְטָסְטָם.
מיר זעבען זיכער, אָן די לאיזזער זידען ווע-
וירדייב אָן מיט ערפאָלָג אַפְשׂוֹטָאַיסָּען דעם
טערוואָגָן אַנְגָּרָה (א' ۷)

נו פְּרָדָלָגְלָעַן דָּעַר עִקָּר יְדִישָׁה אַיְגָדָס-
עַד אָזְן סְמָחִים, וּוּלְכָעַ האָפָעַן גַּעֲשָׁפָעַן
וּבְפֶרְדָּה דֵּי דָאַזְוַעַץ אַיְסָטִיטָזִיעַס.
איַיְנָה דָרְעוֹלְבָעַר צִימָת האָפָעַן דֵי פְּנַדְעָקָעַם
וּפְמַכְבָּת מִיטַּזְיָעַר גַּוְרָלָא אָזְן דֵי צְאַרְיָישָׁעַ
זְעִירָם זַעֲגָעַן גַּעֲזָעַן אַיְבָּרְמָלֶט דָוָקָא מִיטַּ
עַ קִינְדָּצָרָא. וּוּלְכָעַ האָפָעַן גַּעֲדָרְמָט פָּרָטָ-
הָ דֵי דִּיסְמִיקְאַצְּעַזְבָּן קָנוּ יְמִיעָרָעַ עַלְתָּרָן. אַבְעָרָן
איַיְנָה גַּאֲרָא אַיְנָה אַפְשָׁנִית.

מִצְרַיִם כָּפֹן דָּרוֹף הַצְדָּקָה
וְעַלְעַלְעַן אַנְטְּרַעַשְׁן אָוֵת אֶשְׁתָּאָרָקָן וַיַּדְעֶר
וְעַלְעַלְעַן זָנוֹ זִיעָרָעָגָר וַיַּדְעֶרְעַן בְּלִיבָּעָן
פְּנִים.
בְּלִיבָּעָן שָׂרֵר דָוּקָא דִי אֲרוֹזָר יַדְעַן קַעַנְעַן מִיט
זָעַבְעַן זִיכְרַקְיִים זַעַבְעַן, אֵז אֹוֵיב לְזָהָז אַיִן
דָּאָס אַתְּקָעָסָן, אֹוֵיב זִי הָאָט אֵין מַעֲרָלָהִית פְּנִים
הַגּוֹן רִיחָנָה נְדוּרָת אָזָוִי גַּעֲוָחָלְדִיבָּר פְּרָאָגְרָעָסִירָט
מִיט הַיִּינְט גַּעֲרָקִינְט מִיט דַּצְמָן גַּמְעָן, בְּפּוֹיִ-
זְעַבְעַטְבָּשְׁכָטְבָּר — הַחַטְמָן דָּאָס גְּרָאָד אַיִן
מִיסְטָן טְמִילָא צְעַדְנָקָעָן יוֹדָעָן.
דִּי אַוְיְגָרְעָסָן צְנָדָקָעָס קַומְעָן שְׁתַעַנְדָּבָר אֵין פְּרִילְפָן
אַוְיְגָרְעָסָן צְנָדָקָעָס קַומְעָן שְׁתַעַנְדָּבָר אֵין פְּרִילְפָן
בְּגָדָן.

ונגענְבָּפָן וַפְּוֹוֶרְגָּן קְרוֹז מְגָר דָּוּר הַסְּלָעִיסִים-
שָׁעֵר אַיְבָּרְקָהָרְעָנִים. דָּאָם אַיְן גְּנוּעָן אֲנָאָנוּ-
רְחַמְנָהָתְדָיְן אַפְּרָעָכְעָגָנָגְמִיט הַיְלָצָרְן, מִימְטַזְעָן
סְפִיכָּעָגְדָּאָנְקָעָן, מִימְטַזְעָן בְּצָוָגָנָגְן, מִימְטַזְעָן
גַּעַטְרִיעָעָמְפָנְשָׁעָן. וְעַן הַיְלָפָר אַיְן גַּעַקְוָמָעָן צְזָבָן
דָּעֵר מְפָכָת, אַיְן דָּאָם בַּזְקָנְטִירְלִיךְ תִּיכְפָּפָר.
בָּאַטְעָן גַּעַוָּרְעָן, דָּאָן הַאָט מַעַן עַס קָגְנוּפִיסְקִילִיט
אַוְיִינְגָּעָן. אַיְן צְוִישָׁעָן דִּי בִּיכָּעָר, וְאָסָה הַקָּבָעָן גַּפְלָאָקָרָת
ד. 10-טָעָן מַאי 1933 אַוְיִינְן שִׁיטָּעָר-הַוִּיפָּעָן
אַיְן וּוְיַדְעָן גַּעַרְלִין הַאָט עַס פָּעָרְנוּמָעָן אַגָּר בְּכָבְדִּין
לִישְׁמָרָן אַגְּרָוָן. אַגְּרָט.

רוואם הערטט ייד אוֹז פַּאֲרִיךְ?

— ממען דארה דהילכאנטצעו דעם שטחים?
— אונער קרייזיס איז גוריס פאר אלעמען. אונן איזן דער
דעריט פון זומט האט מען בוישט אלעמאָל באבעלע רוח
פלעלאָקען. אודאָר טוש דאס וועה: — איזה דא? —
— איזו פיל האָפַּנְגַּנְגַּן געהאט? — אונן איצט? —
— אונער מאָן קעגענו דרכוֹאָרטען. אַלְּיאָן זיך אַרְגִּיסְּד
וואָלְּפַּעְנָן. מען רעדט פון אַרְגָּאנְזִירָן דֵּי יְוִוִּישָׁע
אַבְּאָעָן. אַרְגְּלִיבְּזִיטִיעָט אַפְּנָן בוישט אַרְגָּאנְזִירָן
אַנְאָרָי. אָאָ בְּשָׂר אַלְּפַּעְנָל נְוָאָן גְּרוֹדָע אַיצְט
עַזְּוִירִים מִיט דָע. גְּרוֹסְעֶר פָּהָן פָּון קְלִיבְּגָעָדִיגָּע
עַמְּעָן, בְּלִינְדָּעָן אַזְּגָעָן, וּפְלַּעַגְעָן קְזָעָן אַיצְט בוישט
אַלְּעָל פְּרִיבְּדָלִיךְ אַרְזָן האָפְּנָן הַבָּשָׂעָן. זָךְ וּוּוִיְּגָעָן
חַחְוֹן? — דִּיסְקְּרָעִישׁ אַיזְוִוִּישָׁן קִין פָּחָנָן. דַּסְּ
אַיך, אַיְּנוּ דעם צוֹוְתַּעַדְעַי, צוֹוְתַּעַדְעַן
עַזְּלִיכְעָן אַקְסָעָל. הַיְּבָט אַיך, מַאֲגָעָן קָאָן עַז דַּיד
עַזְּשָׁעָהָן, הַילְּתָה, שְׁנוּפָעָל, בָּאַלְּדוּגָע הַילְּפָה אַין אַסְּדָן
וּזְשָׁע הוּיוּסָר דארה מען. הַילְּפָה פָּאָר דַּיד, וּפְלַּכְבִּיךְ
יִצְּעָן אַגְּגָעַשְׁלָאַסְעָן בְּיַי וּבְיַי אַיְּגָעַפְּרִידִימְטוּן
שְׁנָיוּן, אַהֲלָפָה פָּון שְׁטוּב נְזָר שְׁטוּב. אַוְיְסָבָצְעָן
אַיְּנְפָּלִיסָן, אַוְן — אַזְּן וּוּסָם וּוּיְגָעָר דַּעַפְּנָן עַז
עוֹז! — דַּעַר פְּרָאָזְצִוִּישָׁעָר טַעַמְפָּעָר אַמְּבָנָן אַיז
עַזְּלִילִיךְ צָם יְוִוִּישָׁעָן. עַז וּוּרְקָט אַינְגְּטָעָן אַיז
וּוּלְּס פָּוּ דָע. מִילְּטָה, אַבְּעָר עַז אַיזְוִוִּישָׁן בְּיַי
עַרְ, אַזְּן שְׁוִין זְכָעָר בוישט קִין בְּיַיְוּוֹלִיגָּע, אַזְּן
אַזְּרִיךְ אַזְּרִיךְ עַר צְרָר שְׁאָלְפִּינְגָּע, כְּדִי צְוּ וּוּרְעָן פָּנָאָד
שְׁעִשָּׁה, אַזְּוּ דַי אַלְּלָטָה טְרָאָדִיצִיעָז פָּנוּסָם גָּר, וּוּסָם אַיז
גְּלִילִיךְ צָם תּוֹשָׁב, אַזְּן בְּיַי אַגְּנוּ בוישט קִין אַנדְזָה
וּזְעָר — וּזְעָר פְּרָאָנְגָּזִי אַבְּעָרְגָּזְנוּמָן.

כפוץיעלן פארעטפאנדענץ

אותן י. חָמְסָלִי

אֵלֶּה פְּרָאַבְּצִיּוֹן-יִשְׂעָר שְׁלֹמֹעַ, שִׁיקְתַּזְיִי אַדְפִּילְעָן
בְּרוּגְעָרְדְּפְּלִיכְטַן אַיִן דָּעַר קָאוֹאַמְּמַעַן אַיִן אַיִן
עֲמִימְתַּעְנוֹרְעַן, וּוּלְבָלְעַדְעַס דָּאַס לְאַנְדְּ פְּקָדְעָרְטַן —
כְּנַעַש דָּעַם אַוְסְלְעַנְדְּהַר הַפְּרַט מְפַעַן נִישְׁמַת אַיִן דִּי
פְּרַדְגָּעַי ! — אַיִן וּוֹיַס בִּישְׁמַת וּוֹיַס אַוְסְלְעַנְדְּהַר
יַהְדִּים זַעֲנַעַן גַּעֲוֹפָן אַיִן מַאֲמַעַט פָּוֹן וּוּלְלַטְטַן
גַּי אַיִן פְּרָאַבְּצִיּוֹן, אַפְּגַעַן וּוּיְמַעַן גַּיְתַּן מִלְּתַעַטְעַן
וּזְעַטְעַן קִיּוֹן 20 טַוְעַנְדְּ מַעְגַּעַן אַיִן מִלְּתַעַטְעַן
שְׁלֹמֹעַ בִּישְׁמַת גַּעֲוֹעַן צְוִיְּשַׁעַן וּיְיִי אַיִן דָּהַ זַעֲנַעַן דָּאַס
שְׁלַעַט פָּן מַעְהָרָה וּוּיְפִיבָּה טַוְעַנְדְּ פְּרַיְוּלְגַּי אַבְּנַעַט
שְׁלַרְטַע יַהְדַּעַן אַיִן דָּעַר פְּרָאַבְּצִיּוֹן-יִשְׂעָר אַרְמַעַט,
וּוּלְבָלְעַדְעַס גַּרְעַסְטַעַטְעַס טַיְיַי אַיִן שָׁוֹן קִיְּמַטְמַלְעַט
וּיְעַרְעַטְעַט וּיְמַעַן בִּישְׁמַת צְרִיךְגַּעַטְמַעַן ! — אַיִן
פָּנְגַּם לְאַנְדְּ דָאַבְעַן וּיְיִעְדַּע לְעַפְנָס גַּעַגְעַט
אַיִן וּוֹיַפְלַע פָּן דִּי יְגַבְּעַרְעַט יְרִישַׁעַט וּמִגְּרַאנְטַע
זַעֲנַעַן אַיצְטַע וּוּיְתַעַטְעַט גְּרִידַע אַיְבָּעַצְחַוְרַעַן
חוּלְבָלְעַטְעַט קוּרְבָּן, וּזְעַן דָּאַס לְאַנְדְּ זָאַל זַיְדַּפְעַן ?
אַפְּגַעַן וּזְעַטְעַט דִּי אַלְעַט טַוְעַדְעַר, הַגְּדַעְתַּעַט
עַדְעַט, שְׁטַלְעַט, רַוְהַגְעַט, אַרְבִּיטְסַזְמַעַט אַזְסַט

ה' חזרש פון ז'ראמאטיטיש' שפאנוג פאר אונ' אונ' פערע יונען, א' צויט פון אויפרגונג פון אונזיכען-
זוניז אונ' אונ' גאלד פאנק...
אין פאַרין איז אָזוי שעוז, פונקט ווי אלעמאָל
שביבעלט די שטאָט, די קעטלט איזו דורך אונ' אָ
וואָזימער ווינט בלאָזֶט, ווי אַיז אַ פריהילונג, ל'
בלולאָרעוּ זונגען פרעהלהַך. ביגנְאַט סינקלען די
צילינְגַען ליכט. איזן די גלעצעען דע אונתאָס גל-
תשען זינה שטיל דורך אלעיגען, גאנְגִישׁ צ'י דע-
קעגען, בלזַוּ אַין אָזונְגַען זונגען טיל. קאנְגַען לֵיִי-
ונגער : - ז' אַפְּלָאוֹזֶעֶם ! -

נאפּוֹן בְּלָלוֹיל וְעַתָּה מִפְּנֵן אֵין אָנוּנָד בִּישְׁתָּחָווֹן יְהֹוָה, דִּי רַעֲסָתָאָגָעָן זְעַמָּעָן לִירִיג, מַעַן
בְּצָמָן אֵין דִּי הַאֲטָעָלָעָן. שְׁתִיל, אַפְּגַשְׁלָאָגָעָן, דִּי
בְּצָמָן אֵין אַבְּאַתְּגַעַתְּזַעַרְעַץ, אַרְבְּיָהָתְּזַעַרְעַץ, אַרְבְּיָהָתְּזַעַרְעַץ
בְּצָמָן, בְּזֶה אֵין שְׁטוּב קְרִיבָתְּמַעַן אַיְדֵי שָׂוִין
אַדְרָבִישָׁתְּצָרְפָּה, וְעַגְעַלְיִיטְצָרְפָּה זֶה, וְעַזְוִין זֶה
קְעַנְעָן, דִּי שְׁטָרָאָף אֵין אַיְצָתְּאָגָרְסָעָט, זְלָעָן פָּאָ
וְעַלְלָעָם גַּאנְצָעָה הַגְּנָגְנִירִיגָע. מַעַשְׁעָן, וְעַלְלָעָם הַאֲפָבָּעָן
עַכְסָטָעָן אַיְיהָ קְוִים גַּעֲהָאָט זַיְעַרְעַט, אַיְצָתְּצַצְתָּ
עַזְוִין מִיטְפְּרַלְגִּיגָטְעָה הַעֲדָן אַיְן מָהָרָא, שְׁטִילָעָן
דְּרַאְגָּרְעִירָעָס, וְעַגְעָן וְעַלְלָעָן מְאוּן וּוּרִיטָט אַפְּלִילָן בִּישְׁתָּ
עַגְעָשָׁן, וְעַלְלָעָן הַאֲבָעָן אַפְּלִילָן מָהָרָא נֶה שְׁרִירִיעָן,
אַגְּמָנִילְעָס גַּאנְצָעָן, וְאַסְהָה הַאֲבָעָן מָהָרָא — וּזְעִין זֶה
זְרִיגָעָן שֶׁזֶן — אַגְּשִׁיקָעָל אַרְבִּיטָד דָּרוֹה דָּזָה גָּאָס
אַבְּאַבְּסָטָרָגָעָן: תְּאַמְּרָעָתְּפָעָנָטְמַעַן? — טָעַג גַּעַהְעָן
וְעַלְלָעָן פְּנִיסְטָרָעָן אַזְנָה הַגְּנָגְנִירִיגָע, אֵין עַס אַזְנָה
יְשָׁטָא, וּפְרַעְעַזְעַז וְאַל דִּי הַעֲלָפָעָן אַזְנָה עַס אַזְנָה
אַפְּלִילָה וְעוֹר עַס וְאַל אַרְיִינְקָמְעַז צָר דִּי אֵין צְהַעַרְעַן
זֶה — פְּנִקְדָּעָת זֶה אַיְהָ הַאֲבָעָהָעָט אַזְנָה אַבְּרִירִי
עַזְנָה — שְׁטוּב אַגְּזָעָן בְּלָלוֹיל — וְזֶה אַפְּגָעָל קִינְדָה זְאָת

בazzi=שעת פָּרָז כָּאָרְגָּנָזִיט

גערז דיטשלאנד

— זיה בישת אַרְיוֹנוּמִישׁען אַין דֵי אַינְפָלִיכָע לְזַעַם-פְּרָגָעָן פְּגַזִּים דִּיטְשָׁען פָּאַלְקָן.
— נָה, אָרוֹן זַיְעָרָע אַיְגָעָבָע לַעֲפָעָנָס-פְּרָאַנְעָן?
— דַּי הַזְּרוּן — פָּלְטָמִי פְּלָחָא צָו פְּרָדְשְׁתִּי.
אַפְּגָעָן פְּוֹלָעָן דַּעֲבָט אַיְנָן זַיְעָר אַיְגָעָבָעָר נַעֲצָאַבָּלְפָּר
דִּירִים, אַיְנָן אַרְצָי יְשָׁרָאֵל, אָרוֹן אַיְנָן אַלְעָלָעָן לְעַנְדָּעָן... וְעַנְעָן
זַיְיָ גַּעֲסָט אַפְּנָן זַיְיָ מַזְעָן אַלְמָן אַעֲלָלָעָן בְּפַחַאנְדְּזָה
וּפְרָעָן.
— זַיְוֹשָׁע קְנוּמָת דָּאָס, וְאָס דָעָר „דִּיטְשָׁפָן
אַנְטָן“, הָאָט אַיְצָט, פָּאָר דָעָס פְּלָעָבָסְצִיט אַיְ� סָאָרָ
עַפְּגִיטָט גַּעֲרָבָט אַיְמָמָל צְוֹאָגָעָן דַי יַדְעָן כְּמַפְּ
וּלְעָן בְּדִירְגָּעָרְלְבָעָן רַעֲכָט?...
הָזָה בְּאַצְּדִישָׁרָע הָאָט פְּנֵן דָעָר פְּרָאַנְעָן קִיְּן
זְנוֹנָה בִּשְׂטָא גַּעֲהָאָת. בְּכָל הָהָלָט עַר, אָנוֹ דַי יַדְישָׁוּ
אַלְלָאַרְיָהָעָן... וְוָאָלָט בְּפַעַדְאָרֶפֶט זַוְּיָּקָעָן אַיְנָן אַגְּנָזָ
עַדְחָעָעָר דִּיבְּכָרָע.
— וְאָס הָהָלָט אַיְהָרָנְבָּנְיָעָן דָעָר מְלָחְמָה-גָּזָעָן
אַחֲרָה, וְאָס דָרְהָתָן פִּין סָאָרְגָּעָבִיט?
— דָאָס אַיְנָן אַגְּרָיְסָע גַּוְמָא, — אַנְטָקָעָרָת
פְּרָדָא. — דִּיזְמָשָׁלְבָגָד וּוְיל בְּשָׁטָן קִיְּן מְלָחְמָה. דָעָר
בְּיִדְרָעָן הָאָט גַּעֲנָג אַפְּנָס אַרְזְוָגָעָוָאָט זְנֵן פְּעַסְמָטָן
יַלְעָן צְנָעָאָרְקָעָן דָעָם שְׁלָמָן אַיְנָן דָעָר וּוְלָט...
אַפְּנָס דִּיטְשָׁעָן פָּאַלְקָן — פְּעַדוֹכָעָרָט פְּהָיאָ, — אַיְנָן
זַיְשָׁטָן צְנָעָמְדָיָטָן צְיִיְּן מְלָחְמָה. בְּאָרָן אַלְבָד דַי
שְׁנוֹאָים וּזְהָלָעָן אַזְנוֹן צְחוֹבְגָעָן, וּוּעָז דָאָס זְיִוָּן אַחֲרָיָה
וְגַעַר קְרִיגָה... דֻּעָמָלָט וּוּעָז דָאָס גַּאֲנִיצָעָ דִּיטְשָׁעָן
פָּאַלְקָן אַזְמָשְׁתָּעָהָן, וּוּאַיְיָן מַזְן, אַיְנָן עַס וּוּעָז וּוּ
עַז... בְּצַוְּיָוִעָן דָעָר וּוּפָלָט אַזְמָשְׁתָּרְבָּלְכִיקִיט...
וְאַז נַאֲצָרְגָּלָעָר אַזְמָשְׁתָּרְבָּלְכִיקִיט.
— וְאַז דָעָם סָאָרְגָּעָבִיט?
— מַרְחָלָעָן זְגָעָן. מַיְרָ מַזְעָן זְגָעָן... דָאָס
(וּמְגַנְבָּר נְתָה וּדְבָרָה זְבָר).

עֲמָלֵק מִשְׁתַּחַט עַל גַּעַמְתַּלְעֹן ... פָּנוּוֹיִתְעַזִּים פִּינְסְּטַעַרְתִּים דָא-
רְוַיְבַּעַז הוֹיוֹן, בְּעַהֲגָנְעַן מִיטַּפְשִׁעַן. טְרָאָנוֹסְפַּעַז אֶבְּזַע-
עָז, פָּאָטוֹבָעַן, אַרְזִיגָּעַן רְוִיטַע הַאֲקֻעְנְקִירִיןְפְּהָאָזַן
עַצְמָגַט אַבְּבָעַר דָעַם סְלִזְגַּעַן, זַי וּוּוּקַט זַהַן אַרְזַעַן דָעַם
אַרְבְּסְטַגְּגָעַן הַעֲגָעָה זַי זַעַתְעַזְעַז וּזְאַתְעַז אַלְעַטְעַז ...
מִאַלְעַטְעַז.
אוֹזֵר יְעַנְעַר וִיזְטַמְרַע צַעַט מִירְאַקְעַגְעַן אַזְמַע-
וּסְטַפְר, דְוַשְׂעַר קָאַזְאָרְמַעְמַדְרַחַ. אַבְּבָעַז לְאַגְּנַעַט, טַמְבַּ-
עַלְעַע קָאַרְדְּאָרַעַן דְּרַעַתְעַן זַיְהַ אַלְיַטְעַז אַרְזָוָם סְאַלְיַ-
תְּזַיְזַעַל. מַאֲרָדְעַס, שְׁתַעַבְעַגְעַע בְּלִיקְעַע, עַפְעַס כָּאַרְכְ-
עַזְעַז וְזַי הַיְוּרְגִּי אַיְגַע זַמְעַם אַבְּדָעַעַן, זַיְהַ הַזְּבַעַן
זַי הַעַדְעַז צָמַן הַיְלָעַדְרַגְוָס, טַיְלַמְאָלְעַז כְּרוֹזְקַעַן אַ-
עַז :
— הַוְיל הַזְּלַלְעַר !
— זַיְהַ הַיְלַיְלַן !
— אַסְעַעַרְתְּאָז נַעַמְתַע מִירְאַז אַזְמַע .
עַט קְוָמַט אַרְיַיְן, עַרְ אַלְיַיְן, עַז בְּעַגְרִיסַט מִין,
סְפַרְעַתְעַז אַיְהַם, בְּעַז עַרְ, צַו בְּעַקְעַגְעַן זַיְהַ מִיטַע אַ-
דִּישַׁעַן וְשַׁוְרַגְנַלְיַסְט .
— אַז דַי זְדוּעַן, — לְאַזְעַט זַיְהַ דַעַעַן בְּעַצְמַעַת-שְׁעַעַת
עַרְעַעַן בָּהָא אַקְלִינְגַע הַפְּטַקָּה — זַיְהַ הַאֲמַעַן אַגְּנוֹן
לִשְׁתַלְעַן.
— אַמְתָה, — אַגְּבַע אַיְהַ אַיְהַמְרַעַבְעַס — פִּיהְלַט
יְהַדְעַז זַיְהַ, וְהַיְסַט עַס, בְּעַזְזַוְלַט פָּזַן דַי זְדוּעַן ...
— דַי זְדוּעַן פְּעַרְשַׁטְעַהָעַן אַגְּנוֹן בִּישַׁט, — קְלַאנְטַ-
רְהַדְעַר בְּעַצְמַשְׁעַת, — זַיְהַ אַלְיַיְן עַגְבַעַן שְׁוֹלְזִיגְג, וּוּאַסְ-
סְקָאַן קְאַן בְּיַשְׁ קְוָמַעַן צַו קְיַיְן פְּעַרְשַׁטְעַנְדִיְגַוְג צְוֹוִישַׁעַן
זַי זְדוּעַן אַוְן דָעַם בְּיַעַט דִּיְתְשַׁלְעַנְדַן .
— אַזְעַתְעַז וּוּעַלְכַע יְסַדְוָה פְּרוּעַן, וּוּאַלְטַמְעַג
זַיְהַ גְּזַעְוַעַן אַעַדְרַגְגַונְג צְוִוְישַׁעַן דַי יְהַעַן אַוְן
יְעַרְעַד בְּלִיחַטְעַט שְׁוֹנְאַיְאָז ?
— מִירְ פְּאַרְעַז עַזְנַן פַּעַן דַי יְהַעַן בָּאַז אַזְיַיְן זַעַ-
עַט זַיְהַ בַּיְהַ מִירְ דַעַר בְּמַקְמַסְחַתְלַעַת, — זַיְיַ זַעַ-

א מיטארבייטער פון נויז'אָרְקָעֵר "טאֹן" אַין
זידיגען געועמען געהארען דילךן באָזִי-שעָרֶפֶן פון סָאָרֶר
עֲבָדִים פִּיאָרָד. אָנוּ אַט וּאַס עַד דָּרְצָעָהָלֶט וּוּגָעָן
אַזְּגָעָן בְּזָהָה: ..
גַּעַדְתָּ וַיְשַׁתֵּחַ אַין הַיּוֹלָעַן פָּה לִיְּבָעַן!! ..
הַיְּמִינְשָׁע יָדָעַן אָנוּ סָאָרְבָּרְקָעֵן דָּאָעָעַן מִינְ
פָּ — מִינְאָרְךָ וְהַחֲצָעָן דָּיִם מִינְעָעָן אָסָס
גַּבְּאָס, וְהַזְּבָאָס גַּעַפְּנָאָס זִיה דָעַר "דִּיטְשָׁעָרֶפֶן"
חַזְּבָאָס קָוָאָרְטָהָרָד פָּן דִּי נָאָצָּה אַין סָאָרְגָּעָבָּט,
עֲגָנָה טְרָוִיעָרְגָּעָה פָּלָעָן זְעָנָן פָּאָרְגָּעָקָוָמָעָן אַין דָעַר
עַשְׂעָדָרֶר צִוְּתָה — גַּעַה לְאָזֶן "ווּיְיָ" דָעְבָּנָה זָם פָּעַל
עַרְבָּנוֹן ...
— מַעַן דָּאָרֶךָ מַוְּרָא הַאֲפָעָן! — גַּעַז מַיְּרָ צָב
עַרְבָּשָׁתִין אַיְדָה שְׂוִין אַיְמָנָצָעַן עַל פִּי שְׁכָל.
אוֹזְן דָעַם אָמוֹת גַּעַזְנָט, וּאֱלָט אַיְדָה אַלְיָין אוֹזְן
אוֹזְן אַבְּיָטָלְשׁוֹן הַשְׁקָה גַּעַהְאָט מַוְּרָא צַיְּהָאָפָעָן, אַבְּפָעָר
עַרְבָּוֹאַלִּיטִישָׁעָרֶפֶן צְרָהָעָט שְׁטוֹפָט. עַד זְזִילָט
עַרְבָּהָעָן דָעַם בְּמִקְומָהִיכְתָּלְעָדֶן פָּן סָאָרְגָּעָבָּט,
עַסְמָעְטִיכְיָעָן בְּצִיצִיְּשָׁעָרֶפֶן פִּיאָה. מִדְעָרְצִילְתָּה דָא
עַיְנָעָן אַיְהָמָן אַלְעָלְלִי לְעַגְנָהָעָם.

— נָאכַת, עֲסֹק...
אין די מוטער האט אַנְוָמֶגֶל-קֶלֶיכֶעֶן בעבעטען
בֵּין בִּינֵי קִינֵּד...
— ווֹוֹן נִישָׁת, מַעַן ווּשׁ בָּהָה תַּעֲרֻעָן...
אוֹן דַּאַס קִינֵּד האָט גַּעוּווִינֶט,
וְסַעַן האָט עַכְגַּעַזְאַלְטַן.
אוֹן די מוטער האָט מַוְּרָא גַּעהַט פָּאָר די
שְׂכִינִים.

די גַּרְוַסְעַ אַנְטִידָאַסְלָעַנְדוּרִישָׁע הַעֲצָע אַין דַעַי
גַּרְעַסְעַ אַיְן שְׂוִין אַבְּסִיסְעַל שְׂטִילָעַג גַּעַזְאַרְעַן. מַעַן
גַּוְרַט שְׂוִין וַיְוַיְגַּעַר אַזְאָן נִישָׁת דַעַרְפָּן. די לאָגָע אַיְן דַאַר
אַארְךְ דַעַרְצָבָר טַאַקָּע אַזְאָן נִישָׁת גַּלְיִיכָע. דַעַי אַוְיסְלָעַגְעַט
עַזְרַע קָעָן דַחַז נִישָׁת פַּרְעַזְעַטְפָּעָרָעָן. מַעַן רַעַטְלָעַגְעַט
וְעַזְרַע שַׁאַפְעַן אַנְאַוְיסְלָעַנְדָעָר — צִיְינָג, וְוָאַס
אַהֲרָא בַּעֲדִיתְהָנוּגָג וְוּשָׁט זַי האַבְּעָן? — וּוּאַז. וְוּאַט
יְלַיְעַדְעַן? — אַנְיַעַגְעַע גַּרְוַעַט מַעַונְשָׁוּ. דַאַזְרַע
אַזְאַקָּע אַוְיסְלָעַנְדָעָר אַלְיַוָן. אַבְּעַר דַעַי בְּרִירַעַט — מַיְיַה
יְיַאַגְגָעַר פְּרָאַגְצָיוַיְשָׁעַר הַמָּוֹן? — צַי אַיהֲם וְוּשָׁט
סַס אַפְּלָלָן נִישָׁת צַוקְמוֹמָעָן. די גַּרְוַסְעַ פַּרְעַטְעַט וְוּשָׁט
לְזִין עַכְבָּרָה דַעַרְפָּן אַפְּלָלוּ נִישָׁת גַּעַבָּעָן. אַזְוַן דַעַרְצָבָר
שְׂאַפְעַט יְיַה בָּהָה אַז סַפְּעַזְעַילָעַג שְׂתִימָנוּג. מַעַן
עַלְעַשׂ וְאַז פַּזְן אַוְיסְלָעַנְדָעָר, וְעַלְלָבָעַ האַבְּעָן עַפְעַט
אַבְּגַעַטְזָהָן" אַשְׁוַיְבָהָעַל, אַגְבָּהָה, אַגְבָּהָה. דַאַז אַ
לְיַוְנְסַטְעַרְעַט גַּאַדְגָּוָלָוּ, דַאַרְטָט פְּנַאתְאַשְׁעַר יְגַגְגָאַ
לְאַלְוָוָעָן, אַבְּעַר די טַיְוַעַנְדָעָר, די הַגְּוַעַטְעַר טַיְיַה
עַגְנַחַר אַוְיסְלָעַנְדָעָר, וְעַלְלָבָעַ זַעַנְעַן פָּרוֹ לְאַנְגָּע יְאַהַד
אַזְוַן נַעַקְמַנוּג אַלְעַזְעַז אַיְן דַעַעַן לְאַדְגַּעַסְעַר פָּרַי זַיְיַה
אַסְפְּרַדְיוֹנְדִּיכְקִיָּת אַיְן לְעַפְעַנוּ אַרְבִּיטְאַסְמָן וְאַוַּן
זַהֲהִיג, פַּזְן דַעַמְעַט אַוְיסְלָעַנְדָעָר חַעַטְשָׁסָעָן מַעַן אַפְּלָלוּ נִישָׁת.
נַעַר אַז אַט שְׁטַלְעַר פָּאַמְלַעַן — מַעַנְשָׁס, מַיְסַטְעַס,
בְּאַרְבִּיבְיַעַט, וְוָאַס טַפְטָט עַהֲלִיחָה וַיְיַעַג קִינְחָהָה מַאֲבָטָן
וְעַלְלָבָעַר אַרְצַנְתָּט וַיְיַעַג קִינְחָהָה מַאֲבָטָן.

איך האב בלזיו גענומען אַ האלבען זאק צוקער, פון דרי דאמפער-זאָקען בלזיו אין טויז, אין צווויו וווײַרשרען צען סְדַהְכָּל, אַיך וועל נישׁ עַלְבִּיעָן מֵזָן זָלָאָזֶר מִינָן. חַבּוֹן מאָכָּעָן אַזְעַלְבָּעָן שׂוֹגְנְדְלְעִירִיעָן!
דער פֿערדוֹן-אַלְטָעָן הַאַט גַּעֲזָגָט:
געוויס אַין עַס מעילְלָעָן, אָנוּ מִירְ האַבָּעָן גַּעַץ
הַאַט אַ טָּעוֹת, מִיר וועלְעָן עַס בָּאָה פֿעַסְטַשְׁטָלְעָן.
אַיך וועל זַיְן, זַעַהַר צְהַדְיִיעָן ווען מֵעָן וועע האַבָּעָן
וואַיגְעַס גַּעֲבַבָּעָן, אַיך וועל גַּלְיָה אַלְץ אַזְוּגָעָן.
די קָאַסְטְּרָעָרִין:
פֿאַרְזָאָן, די בָּאנְגָּעָן האַבָּעָן זַיְן טָאָקָעָ פֿערְ
אַלְגָּעָרט אַין אָ ווַיְנְקָעָל, אַפְּעָדִי דִּי שָׁעָדִי פֿעהָלָט.
אַיך וועל דִּיר אַנְשָׁפְּעִין אַין דִּי אַונְגָּעָר
שְׁעַמְּטָע אַגְּנָגָן, — הַאַט דָּעָר וועַטְעַר גַּעֲזָגָט.
אַיך האָב דִּין שָׂעָר נִישְׁתְּגַעְנוּמָעָן, זַוְּה גַּוְּתָן!
די קָאַסְטְּרָעָרִין:
שְׁוֹזִי גַּעֲבִיבָעָן, זַי אַין גַּעֲלָעָן הַגְּנָטָר דָּעָן
אַסְעָן, די שָׂפָּר.
דער בְּכַחְלָטָעָר:
דאָס האַלְזְּצִיכְלָע אַין שְׁוֹזִי אַיְדִּי דָּא. אַין
הַאָב עַס גַּעַהָאָז לִיגְעַן אַין דָּעָר בְּרוּם-קְפַשְׁעָנָע.
דער פֿערדוֹן-אַלְטָעָן:
שְׁרִירָב אַיבָּעָן דָּעָם פֿרְאַזְקָאָל, עַס פֿעהָלָט
וַיְרָקִילָה בלזיו אַ האַלְבָּעָן זַאָק צְוקָעָר
דער וועַטְעַר:
די מִיאָוָסָעָן גַּבְּבָן צְחַל אַיבָּעָן די ווֹאָהָר
שְׁצָעָן, אַיך ווֹיסְטָן זַאָק אַיך רָעָד, אַיך האָב אַיך
עַבְּרוֹלה דָּעָרִיךְ, די מִהְמָמָע נְלָאָשָׁא.
מִיהָאָס אַבְּיַעַגְדָּעָלָעָנָט די סְחָוֹתָה אַן זְוִידָקָד
לְהָרָן, עַס אַין גַּעֲבַבָּעָן גַּפְוָאָהָרָן אַלְץ פִּילָּן, ווּשְׁפִּילָּן
עַר וועַטְעַר הַאַט אַגְּגָעָעָפָעָן,
מעַן הַאַט אַיהֲם גַּעֲנְוּמָעָן אַין אַפְּגַּפְּרִיהָרָט אַן
עַר פְּאַלְצִיכְיִי, אַוְיֵיךְ די מִהְמָמָע נְאַשָּׁא הַאָז מֵעָן אַז
וַיְסָרְטָרָת, מעַן הַאַט אַלְץ גַּעֲזָבָעָן בֵּי אַיהֲה, אַזְוּ
שְׁעַר דָּעָם ווֹאָהָרֶשֶׁט ווֹאָס די הַאַט שְׁוֹן גַּעֲזָבָעָט פֿערְ
וַיְהִי אַלְמָאָה אַלְמָאָה, אַלְמָאָה אַלְמָאָה.

הוואי און דרייטיג רובייל, אויסטר דעם צוויי בלוייז
שכיפטעו אויג א שער.
בי ד זוערטער האט דער וועטלער גענומען
יעפצען און אַבְצָעָן, עַד אַיִז גַּעֲוֹעַן פַּעֲדוֹן וַיְפַעַל
וְאַס צְוִילֵבֶן זַיִן שְׁלִימֹודְלִידְגִּיכִים הָאָט דִּי מְלֻכָּה
זָוִי פַּיל גַּלְעִיטָן.

דע פַּעֲדוֹן לְטַעַר הָאָט גַּעֲוָגָט צַדְעָם מְלִילִי-
וְקָאנְטָן: — נְעַמְּן אַיִחָם צַדְעָם, חַבָּר, וַיְוַיֵּל עַד שְׂטַפְּרַת נְאָר
אַיִט זַיִן זַיְפָּצָעָן אַוְן קְרַעְכָּעָן.
גַּעַה דַּיְרָאָווִים, פַּעַטְעַל — הָאָט הַעַר מֵרִי-
צְיַאנְטָן גַּעַזְעָט — מַעַן וּעַט דִּיה שָׁוִין רַפְעָן, אַז
אַזְעָן וּעַט דִּיה דַּאֲרַפְעָן.

דע בְּרַכְאַלְטַעַר הָאָט אַרְיוֹנוֹגְעַשְׁרִיכָן פַּוּן חַעַם
לְזַעַרְטַעַר צִימַעַל צָוָם פַּעֲדוֹן לְטַעַר: — אַנְפָךְ דַּעַעַר וְאַבָּד הָאָט גַּעַהְעַגְעָן מִינְסָן אָ
ירְדָעַן האַלְזָהִיכָּעָל, אַיִצְתָּזָה אַיִחָם עַס בִּישְׁתָּמָעָה,
וְקִיטָע, פַּעַשְׁרוּבִּט עַס אַזְיָן.
דוֹ גַּבְבָּא אַיְנוּר, אַירְהָאָב דִּיְוָן גַּאֲלוֹשְׁכִּיכָל
וְשַׁטְּ גַּעַנְמָעָן? — הָאָט דַעַר וְוַעַטְעַר גַּעַנְמָעָן
חוּרְבָּעָן: — אַירְהָאָב בִּישְׁתָּמָעָן קִיְיָו אַכְטָה וְאַהֲרָה-
שְׁמַעַן, עַס אַזְעָם לְאַכְעָן! צְוִי וְאוֹהָרְשָׁטָן זַעַמְעָן
כְּלָלוֹן גַּעַוּעַן...
עַס הָאָט גַּעַהְעַרְשָׁט אָפְּרִינְגְּלִיכָע שְׁטִילְקִיכָיט.
דע וְוַעַטְעַר הָאָט גַּעֲוָגָט: — סְאַפְתָּא אַירְהָאָב דַעַעַר רֹוח! הָא, אַירְהָאָב בֵּין זַיְר
מַלְדָה, אַבְבָּא הָאָב גַּעַנְגָּבָעָן אַבְפָר אַיִחָם בֵּין אַנְעַזְרָה-
לִיכְסָעָר נָאָן. מִיחָה דַעַנְתָּ אַיִחָם אַזְעָם פְּרַאֲצָאְקָאָל אַיִחָם
קָעָן בִּישְׁתָּמָעָן דַלְלָהָעָן מַפְהָר, וְאַס מַעַן שְׁרִיבָט אַיִחָם
אַבְעַרְגָּע אַכְפָּן.

אַזְיָן, דַּה בִּיתָעָם, גַּבְבָּא אַיְנוּר, וְאַס אַזְיָן
אַרְיוֹנוֹגְעַקְרָאָכָעָן אַיִן קְרָאָם? — הָאָט דַעַר מַלְיִיצָא-
עַז גַּעֲוָגָט.

אָה, אַיִחָם, אַבְפָר דִּי בָּגָעָץ אַיִן דַעַעַר? קָאָסָע
אַבְבָּא אַיִחָם נִישְׁתָּמָעָן אַגְּנָעַרְהָמָט, אַיִחָם דִּי שַׁעַר אַזְיָן
הַלְּבָנָה, וְאַזְעָם דַּיְמָעָן, וְאַזְעָם דַּיְמָעָן...

דִּין גְּבָה (הוֹמָרָעַסְפָּעַ) פֿוֹ זָאַשְׁטִישָׁעַנְכָּא מ.

— דאס וואס מיר קרייבט נישט אין קאָפַע אַדְרִין
יז'ן דאס, וואס איזה האָפָאָלֶעָ מַאֲלָא לַיְיכָעָן שְׁלָאָת,
וילאָה שְׁטָרָעָן אַיה אַרְזָס די פִּיסְ פִּין טַזְעָ אַרְזָס,
סְמָס אַיז אַגְּמָנָלִיךְ מַזְוֵן זָלְהָבָעָן אַרְזָס גַּעַשְׁלָעָט

קאנטשאָקעס, פִינְגֶרְהַלְבּוֹדִישׁוֹן, קָעוֹן, דָמְלָעָן
אַקְעָן, פְּאָרְפִּים, צְגַרְאָטְעָן — דָאסְ אַלְץְ אַיְזְ גַעַן
וְעַן, צְרוֹסְגָעַשְׂטָלְטָן אַיְן, פָעַנְסָטָעָן, אַוְעַלְכָעָן אַכְעָן
אַתְהָפָן צָה, פְּעַרְשָׁתִין זָה, מַאֲכָלָן אַפְעָצָטָן.

דעת פיעווארלטען האט געאנט :
 — זו ביתן געלסלאפען ווי לא געודרגעטער, הינ
 ישע זהן. שרעליךן ווילל מלען האט בענונגבעט.
 דעת וועסטער האט ניטש נאכגעגעטען.
 — אונטערנילד מאון זאל האבען אוון פיל גע'

בצמ' אַלְכָמָדְרֶשֶׁתְּנִסְתֵּסָא דָזְרָבִי אֲנוֹ גַּמְבָּרְגָּן
אַלְכָמָדְרֶשֶׁתְּנִסְתֵּסָא דָזְרָבִי אֲנוֹ גַּמְבָּרְגָּן

— ואם דער וועבעטער אוין געשלַּפְּגָן בײַם טולער
זונ גאָר נישט בעמַּפְּרָקְט.

— עס האָט זין מאַי. געַהֲלַמְּט אַגְּבוֹ — האָט
פֿרְד געַאנְט — אַפְּגָע אַיהֲרָב גַּאֲרָב נִישְׁט בעמַּפְּרָקְט.

עד אַיז אַבְּרִיגְעַנְס אַגְּלוֹן זַוְּהָר דַּעַשְׂ-אַקְּגָעָן
זונְזָן מַעַן האָט די גַּנְבָּה אַנטְדָּקְט. עד אַיז אַרְגְּמָן

ענוממען רעדען. מיזאָבּעַט אָזֶן מען חשבונן.
זעַר אַדִּימֵר ווּעַכְתֵּר הַאֲטָפָעַטָּן פַּעַטְבָּרְאַטָּן דִּי
הענט אָזֶן שִׁיעַר נִישְׁתְּגָעוֹוִינִים — אָזֶן הַאֲטָפָעַטָּן דִּי
עַונְשׁ גַּלְעַצְעַן פָּאָר דַּעַר מְלוֹכָה, צְלִילָבָן דִּין אַיְיבָן

שלפפני האט וער דע' מלוכה אוא שודען געפראכט.
דער פערוואלטער האט גזאנט:
— שרייבט: ניין פור צוקער, הונגערט עקלען
יגראטען, צווווי טיען דאמונז אנטון, אוכט וואחרש-

— דיוון שלל איזו נישט זונדר גראזט, דעם קאָפַע
אַפְּנֵה מִעַמָּנוּ וְאַצְּטָמֵעַן. זונדר גראזט. זויל דר ביזט
אַיְגָעֶשֶׂל אַפְּנֵעַן. עס גלוֹבַעַת זַיִחַ נִשְׁטַח, מַעַן זָאַל דִין
בְּעַשְׂלִיגַעַט זַעֲמַנְיָה. האָבָן נִשְׁטַח קְיֻזָּן מַזְדָּא, מַעַן

בֵּין יָעִרְוֹן וּבֵין צַיְפָעָר וְאֶסְטָר פָּעָרוֹאָל
צַיְפָעָר הָאת אֲרוֹןְסְּפָעָגָט אַיְן דָּעָר וּזְעַבְתָּעָר גַּעַשְׁפָדָג
עַזְוָן אַלְזָן וְעַקְעָלָה. פָּלְגָלִינָג לְוָפָא זַיְחָ אַזְזָלִי
עַדְרָיְן: — שְׁרִיבָט, אָנוּ פָּנָן דָּעָר קָאַסְעָא תָּאָסְטָמָע אַזְטָמָע אַזְטָמָע

הלאן-סינה-טענאמער
Zacheta

זערזשער 26

הײַנט און פֿאלגענדע טען!
גרויסער דאָפֿעלטער שלאָנוּ
פֿראָנאָם!

גּוֹרִיסְעַטְּ צַמְגִּינְיֶרְעַדְּ דְּרוֹמְעַטְּ
עַנְטְּפְּלְקְּשְׁטְּ דְּאָסְ קְּאַפְּטְּלְפְּטְּשְׁעַטְּ לְגַבְּעַן

אַמְּעַרְּלִיכְּאַנְּעַר
וּרְאַהְבְּזִיךְּ

איַן דֵּי הַיּוֹם-דָּלָעָן
Pat O'Brien i Kay Johnson

גּוֹרִיסְעַטְּ קְּאַפְּדְּעַדְּ פֿון צַמְגִּינְיֶקְּעַם
רַעֲוָן זָאָרְ

Vlasta Burian
איַן דֵּרְ הַיּוֹמְרָאָן
אנַהֲבִיבְּ 50ן דֵּי סְעַנְסְּפֵןְ שְׁבַת אָן יְמָן-טוֹב
12 גּוֹיְגְּעַרְּ. גּוֹוֹעַנְכְּבַעְּ טַבְּ 4 נְאָכְּמָן.

פֿון 5.א.פ.פ.

די אָרְכְּטְּפְּרַטְּ פֿון דָּעַרְּ אַקְּזְּ. גּוֹזְּ. האָמְּרַטְּרַעְּ הַאָבְּעַן גּוֹשְׁלָאָסְפְּןְ צַרְיְנְיְוְרְעַטְּפְּןְ אָן
5.א.פ.פ. צַוְּעַטְּןְ טְּרְעַטְּןְ אָרְיְןְ 800 מִטְּבְּלְדְּפְּרַטְּ.
דעַם 16-טְּפְּןְ ד. ח. אַיְן אַיְטְּןְ פּֿרְיְּה-פּֿלְּאָקְּ
איַן לוֹבְּלִינְעַקְּ פּֿרְגְּוּנְקְּמְעַןְ אָן קְּאַנְקְּרַטְּסְ אָזְּמְפְּרַחְ
מְאַדְּלְעַןְ, וְאַסְ אַיְן אַרְגְּוּנְיְּרַטְּסְ וְפּֿוֹוְאָרְטְּןְ סְבְּנְדְּ
הַיְּגַעְרְ לְאַ.פּֿ.פּֿ-פּֿטְּיְּלְוְגְּ. דיַ עַרְשַׁטְּ אָזְּסְיְּכְּנְנְגְּ
הַטְּבְּעַטְּ בְּקְּעַמְּעַןְ שְׁוֹפְּסָקְּ. דיַ צְוִיְּעַטְּ - בְּילְעַפְּרַעְ
דיַ דְּרִיטְּ - קְּאַפְּגְּוָלְשְׁקְּ.

צְוּוֹיְ שְׁרֹפְּתָ

(2) נְפְּכַעְןְ זְעַנְגְּבָרְאַכְּבָןְ אַיְן דָּעַרְּ אַזְּ
שְׁפַטְּמָןְ 2 קְּלִינְיְּ שְׁרֹפְּתָ: אַיְזְ פּֿיְּטְּרִיקְּאַפְּרַעְ
אַיְםְ קְּאַלְּגְּנְגְּלְזְּ-גּוֹוֹלְבְּ פֿוןְ דֵּיְ לְיְנְקְּאָסְקְּ, אָן
איַן אַיְן אַרְיוֹוָאָטְּ-וּזְאָזְיְּ��ָןְ אַיְזְ 6 שְׁפַרְעַןְ-גָּאָסְ.
26
דיַ בְּיַיְזְ שְׁרֹפְּתָ הַאָבְּעַן פּֿיְּרְלְעַשְׂרַעְ תְּבִיבְּ
אַיְנְגְּפְּאָשְׁעָןְ.

סְרָאָמוֹאִי אַיְבְּרְגְּעַפְּהָרָעָןְ**אַיְנְגְּעַל**

(2) אַיְזְ גּוֹבְּנְגְּ דָּעַסְ נְפְּבַעְןְ נְיְמַרְדָּןְ 37 אָיְ
עַהְעַנְגְּעַטְּןְ אַיְן טְּרְקְּמוֹאִי אַיְבְּרְגְּעַפְּהָרָעָןְ דָּעַטְּ
8-יְגְּהַרְגְּגָןְ זְגְּמִידְיְּבִיךְּ (פֿוןְ גּוֹיְגְּנְ).
מְהָאָטְּ דָּאָסְ אַזְּמְלְגְּלְיְּכְּבָעְ אַיְזְ אַרְיְסְגְּנְעָןְ
נוֹמְעַןְ סְנְ אַגְּנְטְּרָעָןְ טְּרְקְּמוֹאִי מִיטְּ אַזְּ שְׁמַעְטָרָעָןְ
טוֹןְ שְׁאָרְבָּעָןְ, אַיְגְּנְגְּעַנְעָןְ אַזְּ צְוָעָדָןְ.
אַיְזְ שְׁוֹעָרָןְ צְשָׁפְּטָאָכְּדָןְ אַזְּ צְוָעָדָןְ.
גּוֹפְּגִּימְהָרָטְ אַיְזְ שְׁפִּיטָאָכְּ.

**גּוֹהְמָטְןְ פֿוֹן וּוֹאָרְשָׁאָהָןְ
אוֹן בְּשְׁעַנְגְּנָעָןְ וּלְבְּסְטָמָהָרָדְ**

איַן אַזְּהָטְעַלְּ סְאָוָאָיְ

(2) פּֿהְעַרְגְּעַטְּןְ אַיְזְ גּוֹמְעַטְּןְ פּֿהְעַרְגְּעַטְּןְ פּֿהְעַרְגְּעַטְּןְ
קְּרִיןְ לְאָזְןְ אַיְזְ גּוֹיְסְטְּ אַזְּבָאָזְגְּעַטְּןְ (פֿוןְ גּוֹיְגְּ).
יְוּלְכְּעַןְ זְוִיְּנְגְּרְעַןְ אַיְזְ גּוֹיְגְּ. אַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ
דְּאָרְטְּ אַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ גּוֹשְׁפְּרַעְ אַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ
בְּגַסְפְּסָשְׁטָמְעַןְ אַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ.
דְּאָרְטְּ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ.
צְעַןְ, אַיְזְ שְׁוֹעָרָןְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ.
מְצָעַןְ, זְאַיְןְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ שְׁוֹעָרָןְ.
לְאַזְּבְּגְּעַטְּןְ שְׁוֹעָרָןְ.
דְּאָרְטְּ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ.

ולְבְּחַמְמָדָרְדָּהָןְ

(2) אַזְּדָעַקְּ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ 18 הַאָזְןְ וְרַעַנְגְּלַעְדָּןְ
בְּעַטְּמָעַןְ גּוֹסְמָשְׁטָמְעַןְ מִיטְּ 26-עַהְעַנְגְּעַטְּןְ
הַעֲלָנָאָהָןְ סְאָרָקְּ. זְיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּ
דְּיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ זְעַמְּטָמָאָדְ אַיְזְ — אַרְבִּיטְסְלָאָדְ.

זְגִּירָהָןְ

(2) אַזְּדָעַקְּ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ 20 הַאָזְןְ וְרַעַנְגְּלַעְדָּןְ
בְּעַטְּמָעַןְ גּוֹסְמָשְׁטָמְעַןְ מִיטְּ 26-עַהְעַנְגְּעַטְּןְ
הַעֲלָנָאָהָןְ סְאָרָקְּ. זְיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּ
דְּיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ זְעַמְּטָמָאָדְ אַיְזְ — אַרְבִּיטְסְלָאָדְ.

* * *

(2) אַזְּדָעַקְּ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ 20 הַאָזְןְ וְרַעַנְגְּלַעְדָּןְ
בְּעַטְּמָעַןְ גּוֹסְמָשְׁטָמְעַןְ מִיטְּ 26-עַהְעַנְגְּעַטְּןְ
הַעֲלָנָאָהָןְ סְאָרָקְּ. זְיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּ
דְּיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ זְעַמְּטָמָאָדְ אַיְזְ — אַרְבִּיטְסְלָאָדְ.

זְגִּירָהָןְ

(2) אַזְּדָעַקְּ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ 17 הַאָזְןְ וְרַעַנְגְּלַעְדָּןְ
בְּעַטְּמָעַןְ גּוֹסְמָשְׁטָמְעַןְ מִיטְּ 26-עַהְעַנְגְּעַטְּןְ
הַעֲלָנָאָהָןְ סְאָרָקְּ. זְיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּ
דְּיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ זְעַמְּטָמָאָדְ אַיְזְ — אַרְבִּיטְסְלָאָדְ.

זְגִּירָהָןְ

(2) אַזְּדָעַקְּ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ 17 הַאָזְןְ וְרַעַנְגְּלַעְדָּןְ
בְּעַטְּמָעַןְ גּוֹסְמָשְׁטָמְעַןְ מִיטְּ 26-עַהְעַנְגְּעַטְּןְ
הַעֲלָנָאָהָןְ סְאָרָקְּ. זְיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּ
דְּיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ זְעַמְּטָמָאָדְ אַיְזְ — אַרְבִּיטְסְלָאָדְ.

זְגִּירָהָןְ

(2) אַזְּדָעַקְּ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ 7 הַאָזְןְ וְרַעַנְגְּלַעְדָּןְ
בְּעַטְּמָעַןְ גּוֹסְמָשְׁטָמְעַןְ מִיטְּ 26-עַהְעַנְגְּעַטְּןְ
הַעֲלָנָאָהָןְ סְאָרָקְּ. זְיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ אַזְּ
דְּיַיְזְ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ זְעַמְּטָמָאָדְ אַיְזְ — אַרְבִּיטְסְלָאָדְ.

זְגִּירָהָןְ

(2) אַזְּדָעַקְּ אַזְּבְּגְּעַטְּןְ 7 הַאָזְןְ וְרַעַנְגְּלַעְדָּןְ

Buster Keaton

יום ערטשטעד מאָל אַיז לאָדוֹן !
הוֹמָאָר ! גַּעֲלַעֲכָתָעָן ! סַעְנָסָאַיִּזְעָן !

MARJA SOLWEG און איין פֿילְם

גַּעֲלַעֲכָתָעָן !

סַעְנָסָאַיִּזְעָן !

HARRY PEEL

אוֹיסְעָרֶד

פֿרְאָגָרָם :

דַּעַר הַיִּלְגָּעָר מֵיקָאָל אַיז

(פֿילְם אַיז פֿאַרְבָּעָן)

די סְּרִיְּיִיכְּסְּטוּ פְּטוֹזְוֹן-קְּגְּמְפְּדִיעָן אַיז קְּלִים וּזְיִם
בּוֹסְטְּרָר עַרְאָפְּעָרָט אַמְּלִיאָן
אָנוּ דָּאָם הַרְּזִיּוֹן פְּזָוֹרְד גַּעֲלַבְּשָׂר.

מעכְּנִישׁוּ וּוּבְּעִירִיּוּ
פְּנוּ 36 שְׁמִיטְהָל שְׁמַלְקָל אָנוּ בְּרַמְּטָע מִתְּפָרְסָעָן
צְבָּגְּחָעָר-בְּשָׁגְּנָן אָנוּ בְּנָגְנָרְטָמָן צְבָּגְּחָעָר
עוֹבְּגָעָל גַּוְּפְּרָקְיָעָן — אַפְּעָרָטָן צְבָּגְּחָעָר
עַיְבְּקָרִיּוּ אַיז אַזְּבִּינְיְּבָרְכָּאִיךְ פְּנוּ, נִימָעָן
אַזְּלְקְּבָּלְפָּלָטָן.

סְּלִוְינָעָן
אָנוּ אַנְסָעָן
1 זְלָאָטִי
אַנְסָעָן בְּיִי 15 אַוְרָטָרָהָר

רָאַסְּאַלְעָן
4 צִימְפָּר אָנוּ קְּנוּ מִיטּוֹן 24
קְּוּוֹעַמְּלִיכְּיִתְּפָּן, פְּרָאנְטָן, 2-טָפְּרָטָר
אַזְּיִיךְ פְּרָאַמְּסִיקְּפָּגָן 22 גַּוְּפָרְמִיסְּטָן
צְבָּגְּחָעָר-בְּרָאָרָעָן בִּים וּוּבְּכָטָר.
וּבְּסָתְּרָהָרָעָן 4 צִימְפָּרְדִּיְּגָעָן פְּרָאנְטָן,
עַרְשְׁטָעָר שְׁמָטָקָן, גַּוְּפָרְמִיטָעָן 50-1 טָעָן
אַזְּנוֹר אַיז פְּאַלְדִּינְיָוָה 28.
אַזְּנוֹר אַיז פְּאַלְדִּינְיָוָה 28.

פֿערְשִׁידְעָנָעָם
MOTORY

elektr.

OKAZJNE używane i nowe po cenach najniższych. Przełączniki gwiazda trójkąt i rozruszniki własnego wyrobu
WARSZTATY REPERACYJNE, przewijanie maszyn. Instalacje elektryczne. Reklamy neonowe.

Inż. J. Reicher i S-ka, Łódź
Południowa 28, tel. 21-000.

געַלְפְּגָעָנְהִיְּמִילְקָר גַּוְּפָרְקִיְּגָעָן גַּוְּפָרְקִיְּגָעָן
הַעֲרָן-פְּלִיצְקָן (קְּיִ) אַיז וּתְהָר גַּוְּפָטָן גַּוְּפָטָן
שְׁתָאָנָן. צִיגְּלוּן - 58, 58, וְאַוְינָנָן 24
פְּנוּ 9-7 אַוְונָן.

בּוֹכְּחָגְּלָטָר, גַּיְלָגְּנִיסְטָט, זְכָט גַּפְּסָט
שְׁעָן וּוּבְּנָגְעָל אַיזְיָה שְׁפָהָן. אַפְּרָטָרָן
אַזְּנוֹרָן. אַפְּרָטָרָן אַזְּנוֹרָן. רָאַדְּיָקָ-פְּגָדָרָטָן
אַיזְיָה. קְּרָמָמָן.

געַלְפְּגָעָנְהִיְּמִילְקָר גַּוְּפָרְקִיְּגָעָן גַּוְּפָרְקִיְּגָעָן
הַעֲרָן-פְּלִיצְקָן (קְּיִ) אַיז וּתְהָר גַּוְּפָטָן גַּוְּפָטָן
שְׁתָאָנָן. צִיגְּלוּן - 58, 58, וְאַוְינָנָן 24
פְּנוּ 9-7 אַוְונָן.

Diplomowana nauczycielka udziela lekcji w zakresie 8-mu klas.

Dorosły uczy metodą skróconą.

Dla uczniów szkół powszechnych w czasie wakacji specjalne ulgi. Oplata bardzo niska. Al. 1 Maja 23, m. 15.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

פְּאַפְּרָטָרָן-פְּאַפְּטָרָן אַיזְיָה. קְּרָמָמָן קְּרָמָמָן גַּיְלָגְּנִיסְטָט
טְפָּמָס וְיִיְהָר אַיזְיָה. נִיאַתְּסְּרָטְּמָס-פְּאַפְּרָטָרָן.

Naftańsze źródło wyrobów futrzanych Brzezińska 26/27 (praktycznie gotowych)

פְּרָאנְטָן.

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5-6 popoł.

<div data-bbox="13 1